

Prawa bezpośrednio poszkodowanego w wypadku komunikacyjnym w razie uszkodzenia ciała lub wywołaniu rozstroju zdrowia (szkoda na osobie)

Najogólniej rzecz ujmując poszkodowanemu, w razie wystąpienia szkody na osobie w wyniku wypadku komunikacyjnego, przysługuje odszkodowanie, które obejmuje wszelkie koszty wynikające z tego faktu oraz zadośćuczynienie pieniężne za doznaną krzywdę.

Uszkodzenie ciała w rozumieniu przepisów kodeksu cywilnego polega na naruszeniu integralności fizycznej człowieka polegające np. na złamaniu czy uszkodzeniu organów wewnętrznych. Rozstrój zdrowia zaś polega na zakłóceniu funkcjonowania poszczególnych organów, bez ich widocznego uszkodzenia, np. choroba psychiczna będąca skutkiem wypadku.

Uprawnionym do dochodzenia odszkodowania (poza osobami bliskimi, które mogą dochodzić odszkodowania na innych zasadach), jest jedynie osoba, która bezpośrednio w wyniku wypadku komunikacyjnego doznała uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia.

ZWROT KOSZTÓW

Odszkodowanie należne poszkodowanemu obejmuje wszelkie konieczne i celowe wydatki, które pozostają w związku z uszkodzeniem ciała lub wywołaniem rozstroju zdrowia. Jedynie dla przykładu można wskazać na koszty takie jak:

- koszty leczenia, w tym koszty pobytu w szpitalu, specjalistycznych konsultacji, koszty zakupu leków, koszty specjalistycznej opieki, pomocy pielęgniarki,
- koszty rehabilitacji, koszty zakupu specjalistycznego sprzętu ortopedycznego, wózka inwalidzkiego, okularów, aparatu słuchowego, itp.,
- koszty związane z przewozem poszkodowanego do szpitala, na zabiegi, rehabilitację, z przejazdami osób bliskich w celu odwiedzenia chorego w szpitalu,
- koszty zakupu samochodu czy innego pojazdu inwalidzkiego jeżeli jest on konieczny do kompensowania kalectwa osoby poszkodowanej, a w szczególności do kontynuowania pracy zarobkowej wykonywanej przed wypadkiem,
- koszty związane z dostosowaniem mieszkania dla osoby poszkodowanej w wypadku,
- koszty specjalnego odżywiania, koszty bardziej wyszukanych potraw, większej ilości owoców, słodczy, choćby poszkodowany z punktu widzenia lekarskiego nie wymagał specjalnej diety.

RENTA

Niezależnie od powyższego poszkodowanemu przysługuje od zobowiązanego do naprawienia szkody prawo do renty. Prawo do renty przysługuje przede wszystkim w dwóch wypadkach, tj. w razie całkowitej lub częściowej utraty zdolności do pracy zarobkowej. W tej sytuacji warunkiem koniecznym powstania prawa do renty jest trwały charakter uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia.

Prawo do renty przysługuje również w razie zwiększenia się potrzeb poszkodowanego, z czym mamy do czynienia w sytuacji stale powtarzających się kosztów, np. stałych zabiegów, rehabilitacji, specjalnego odżywiania.

Renta ma na celu naprawienie szkody przyszłej, która wynika z koniecznych wydatków na zwiększone potrzeby oraz z nieosiągnięcia tych zarobków i korzyści majątkowych, jakie poszkodowany mógłby osiągnąć w przyszłości, gdyby nie doznał uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia.

O ile wyliczenie renty w razie zwiększenia się potrzeb poszkodowanego nie powinno stwarzać większych problemów, o tyle wyliczenie jej w celu określenia utraconego zarobku na przyszłość jest problematyczne. Najogólniej rzecz ujmując dla prawidłowej oceny zasadności roszczenia o rentę konieczne jest ustalenie i porównanie wysokości średnich zarobków poszkodowanego osiągniętych przed wypadkiem z wysokością tych zarobków, jakie poszkodowany osiągnąłby, gdyby nie uległ wypadkowi.

USTALENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI NA PRZYSZŁOŚĆ

Poszkodowanemu, niezależnie od roszczeń przedstawionych wyżej, przysługuje uprawnienie domagania się ustalenia przez sąd w wyroku odpowiedzialności zobowiązanego do naprawienia szkody za szkody mogące powstać w przyszłości w związku z wypadkiem komunikacyjnym. Ma to istotne znaczenie w sytuacji, gdy stan zdrowia po wypadku nie jest stabilny, może w przyszłości ulec pogorszeniu, co w konsekwencji będzie wiązało się z dodatkowymi kosztami. Ustalenie przez sąd odpowiedzialności na przyszłość spowoduje ten skutek, że termin przedstawienia rozpocznie bieg dopiero z chwilą poniesienia przyszłego nieznanego obecnie kosztu (a nie w chwili wypadku).

Jak zostało wskazane we wstępie, poza odszkodowaniem, poszkodowanemu w wypadku komunikacyjnym, w razie wystąpienia szkody na osobie, przysługuje

zadośćuczynienie pieniężne za doznaną krzywdę. Temat ten, z uwagi na jego obszerność, będzie przedmiotem kolejnego opracowania.

adw. Jacek Kruszyński